

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donalca) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za millimeter stolpec

Štev. 28.

Krainburg, 11. aprila 1942.

Leto 2

Iznova je bilo potopljenih 136.979 brt

Nov velik uspeh naših podmornic v Atlantiku — Uničenih je bilo šest norveških ladij v britanski službi

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 8. aprila objavilo:

Na vzhodni fronti se uspešno nadaljujejo lastna napadalna podjetja. Sovražnik je na več mestih ponavljal svoje brezuspešne napade.

V severni Afriki smo jugovzhodno od Mechilija zapodili britanske sile v beg. V noči na 7. april smo bombardirali britansko mornariško oporišče Aleksandrijo. V napravah doka so nastale precejšnje škode.

Zračni napadi močnih skupin nemških bojnih in lovskih letal ter strmoglavcev so bili naperjeni proti pristaniškim in oskrbovalnim napravam v La Valetti, proti skladiščem torpedov v Calafani in proti britanskim letališčem na otoku Malti v skladiščnih lopah, ladjedelniških poslopih in tovarniških napravah so nastali veliki požari. V doku nahajajoča se lahka britanska križarka je bila zadeta po bombah.

Kakor je bilo objavljeno že po posebnem poročilu, so nemške podmornice v Atlantiku potopile 16 sovražnih trgovskih ladij s skupno 104.000 brt, od teh 13 pred ameriško in 3 pred afrikansko obalo.

Lahke nemške pomorske bojne sile so v Skagerraku ustavile večje število norveških ladij, ki so bile najete od britanske vlade, težale v neki švedski luki in pod poveljstvom angleških kapitanov poskušale prodrati na Angleško. Nemški prednji stražni čolni so posegli vmes in potopili pet ladij s skupno 26.674 brt, zračno orožje pa je potopilo še neko drugo ladjo s 6.500 brt.

Dve ladji sta se izognili zajetju s tem, da sta zopet pobegnili v vodovja švedske oblasti.

V minuli noči so nemška bojna letala napadla za preskrbo važne pristaniške in dokske naprave na izlivu Humbura. Opazila so silne požare.

Pri uspehih nemških podmornic v Atlantiku se je posebno odlikoval čoln korvetnega kapitana Mertena.

V noči na 7. april je Oberleutnant Woltersdorf izvojeval svojo deseto zmago na nočnem lovu.

3000. zračna zmaga Möldersovega lovskega zračnega brodogja

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 7. aprila objavilo:

Na Vzhodni fronti so bila lastna napadalna podjetja zopet uspešna. V več odsekih fronte smo odvrnili sovražnikove krajevne napade. Težko topništvo vojske je nadaljevalo napade na v vojni važne naprave v Leningradu.

Tekom včerašnjega dneva smo na vzhodni fronti uničili 29 sovražnih oklopnikov in 60 sovjetskih letal sestrelili ali na tleh razdejali.

V severni Afriki živahno oboje-stransko izvidniško delovanje. Skupine boj-

60 sovražnih letal sestreljenih

Veliki uspehi japonske mornarice

Potopila je dve križarki in 140.000 brt trgovske tonaže

Tokio, 10. aprila. Cesarski glavni stan je v četrtek ob 17. uri objavil, da so japonske bojne sile v Indijskem oceanu do 7. aprila potopile v teku mornariške operacije neko britansko križarko tipa London z 9850 tonami in neko drugo britansko križarko tipa Cornwall z 10.000 tonami. Dalje je bilo potopljenih ali poškodovanih 44 trgovskih ladij in 60 sovražnih letal sestreljenih. Potopljenih je bilo 21 trgovskih ladij z ladijskim prostorom približno 140.000 brt, ostalih 23 ladij s približno 102.000 brt je bilo poškodovanih.

Poročajo tudi, da so pri teh operacijah bile resno poškodovane tudi druge važne sovražnikove naprave, tako tri skladišča in ena popravilnica.

nih in lovskih letal so napadle britanska letališča v Marmariki in v egiptovskem obreznem ozemlju ter razpršila zbiranja avtomobilov jugovzhodno od Mechili. V zračnih bojih so nemški lovci sestrelili šest britanskih letal.

Močne skupine nemških bojnih in lovskih letal ter strmoglavcev so podnevi in ponoči nadaljevale napade proti vojaškim napravam na otoku Malti. Nek v doku nahajajoči se rušilec je bil zažgan.

Na angleški južni obali so nemška bojna letala dosegla bombne zadetke na neki radiooddajni napravi.

Britanski bombniki so v minuli noči napravili motilne plete proti zapadnemu ozemlju Reicha. Civilno prebivalstvo je imelo male izgube. Nočni lovci in protiletalsko topništvo je sestrelilo tri izmed napadajočih bombnikov.

Möldersovo lovsko zračno brodogje je dosseglo včera svoj 3000. zračno zmago.

Tekom operacij so japonske bojne sile izgubile pet letal, nobena njihovih ladij pa ni bila poškodovana.

Sovjetski teroristi v Turčiji

Ankara, 10. aprila. Iz vira, ki ima stike s turškimi preiskovalnimi oblastmi, se izve, da namerava turško zunanje ministrstvo izdati rdečo knjigo, ki bo jasno popisala vse zveze glede atentata na Papena. Preiskava je dognala, da bi naj bil atentat na Papena začetek cele vrste atentatov na vodeče osebnosti, med temi proti Inönüju samemu. V Istanbulu, Ankari in Izmiru so prišli na sled komunističnim terorističnim skupinam, ki so dobivale podpore od sovjetov. V tej zvezi so doslej v celi deželi zapri nič manj kot 500 oseb, ki so jih večinoma deportirali v Anatolijo. Te razmere smatrajo na turški strani kot veliko obtežitev turško-sovjetskih odnošajev.

Doslej največji napad na Malto

Berlin, 10. aprila. Težki zračni napadi zadnjih dni na vojaške naprave otoka Malte so se v torek stopnjevali do velikega napada, kakršnega Malta med vojno še ni doživela. Približno 10 ur se je vršil bombni napad nemških bojnih letal in strmoglav-

Bolgarija si je izbrala svoje mesto

Razmerje med Bolgarijo in Turčijo

Sofija, 10. aprila. Poslanec Sofir Janev je v listu »Dnes« objavil članek z naslovom »Anglija išče zaveznikov«, kjer pravi, da je Anglija od začetka vojne pa vse do danes upropastila vse države, ki so se zvezale z njo; vse države so druga za drugo plačale velik krvni davek za angleško politiko in so propadle. London sedaj skupno z Moskvjo spletari in skuša kaliti odnošaje dobrega sosedstva med Turčijo in Bolgarijo. Toda ti poskusi so rodili v turških političnih krogih le sovraštvo proti Angliji in Sovjetom. Anglija zaskrbljeno išče nove zaveznike in ker jih v Evropi ni več, obrača oči v Azijo. Toda tudi Indiji so že spregledali in Anglija ne bo mogla več računati na nove žrtve za svoje zamljubje.

Bolgarija in Turčija nadaljujeta prijateljsko politiko ter jo še učvrstujeta. Angleško-sovjetske spletke, ki so hoteli izzvati napetost med Sofijo in Ankarjo, so imele ravno nasproten učinek. Med obema državama je prišlo do znatnega izboljšanja medsebojnih odnošajev. Bolgarija upošteva velike težave, pred katerimi se nahaja Turčija

cev na mornariško oporišče La Valetta in letališča v notranjosti otoka.

Bombardirani so bili s težkimi bombami arzenali in skladišča municije. Tudi državna ladjedelnica in neko oskrbovalno skladišče sta bila težko zadeta. Ravno tako skladišča tankov in delavnice podmorske postaje Manuel. Neka križarka, ki je bila že prejšnji dan ponovno zadeta, je dobila nov zadetek v polno. Glavni stan poveljujočega admirala na Malti, kakor tudi guvernerjeva palača sta bila bombardirana z bombami največjega kalibra. Številni nadaljnji napadi proti vojaškim ciljem so povzročili požare in eksplozije.

Bombe na sovjetske vojne ladje

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 5. aprila objavilo:

V južnem in srednjem odseku vzhodne fronte so bili odbiti posamični sovražnikovi sunki. Pri očiščenju ozemlja v zaledju srednjega frontnega odseka je bila uničena skupina 3000 partizanov. Krepki bojni, padalni in lovski letalski oddelki so učinkovito podpirali boje vojske na severnem frontnem odseku. Sovjeti so utrpeli občutne izgube na ljudeh in materialu. V bojih v zraku in po protiletalskem topništvu je bilo sestreljenih 47 sovražnih letal pri eni sami lastni izgubi.

Oddelki istega zračnega brodogja so napadli ostanke sovjetskega brodogja na Vzhodnem morju v leningrajskem in kronštadskem pristanišču. Dve težki bojni ladji in dve težki križarki so dobile bombne zadetke težkega in najtežjega kalibra. Poškodba neke križarke za polaganje min je verjetna.

Najtežje topništvo vojske je podpiralo napade zračnega orožja s tem, da je obstreljevalo sovražne protiletalske baterije.

V prostoru okrog Fischer-polotoka in ob Murmanski obali so bojna letala z bombami potopila neko trgovsko ladjo z 1200 brt in pet drugih težko poškodovala.

V Severni Afriki je bil odvrnjen sunek britanskih izvidniških sil. Letališča in motorizirane kolone v Marmariki smo z dobrim učinkom bombardirali.

Napade na vojaške cilje in pristaniške naprave v La Valetti, kakor tudi na britanska letališča na otoku Malti smo podnevi in ponoči z močnim učinkom nadaljevali. Neka britanska križarka, ki se je nahajala v doku, je bila zadeta po bombah.

Na angleški južni obali so nemška bojna letala bombardirala neko tovarno britanske letalske industrije. Iz nekega britanskega bombniškega oddelka, ki je skušal včera popoldne pod močno lovsko zaščito prileteti v zasedena zapadna ozemlja, so nemški lovci in protiletalsko topništvo sestrelili brez lastnih izgub 14 letal. Neke lovsko krdele pod vodstvom svojega Kommodora majorja Trautloft-a je včera izvojevalo svojo 2000. zračno zmago.

zaradi vdora Angležev in Sovjetov v Iran. Ankara pa na drugi strani kaže vedno več razumevanja za nalogo, ki ji bo zupana v novem evropskem redu.

„Bolgarija je pripravljena vse žrtvovati“

Sofija, 10. aprila. Ob priliki obletnice pohoda nemških čet v Jugoslavijo in Grčijo dne 6. aprila 1941. je bolgarski vojni minister general Daskalof izjavil zastopnikom tiska med drugim sledeče:

»Zedinjena Bolgarija spada danes med najimovitejše evropske dežele, njena površina krije še nedvignjena bogastva.

Vsakega Bolgara navdaja samo ena misel in pred očmi mu je samo ena naloga, da brani pridobljeno. V to svrhu je pripravljen prevzeti nase vse preizkušnje in vse žrtve, tam bolj ko ve, da ga njegov kralj ne bo poslal v ogenj zgolj zaradi slave. Junštvo bolgarskega naroda v boju za zedinjenje je poroštvo, da bo Bolgarska ostala trdna in nezavzeta trdnjava miru v jugovzhodni Evropi.«

Najdržnejše podjetje

F. H. Pred dvema leti se je dne 9. aprila pričel vojni pohod proti Norveški, ki je po Führerjevih besedah predstavljal najdržnejše podjetje nemške vojne zgodovine. Prvikrat je bila neka vojna odločena po sodelovanju treh delov oborožene sile, to je letalstva — med svetovno vojno ni imelo še nikakega odločujočega strateškega pomena — mornarice in suhozemske vojske. Bila je do podrobnosti pripravljena, toda kljub temu je prinesla s sabo toliko pripetljiv, o katerih pa se more šele po vojni govoriti, ki pa istočasno dokazujejo, da je nemška obrambna sila kos vsakemu položaju, ki si ga je sploh mogoče misliti. — Z različnimi težkimi primeri je norveška vlada s svojim zadržanjem napram vsem angleškim poseganjem v tuje pravice dokazala, da ni samo dopuščala britanskih kršitev nevtralitete, temveč jih celo podpira. Kakor je bilo s pozneje najdenimi dokumenti končno javno dokazano, so bili vodilni člani norveške vlade že dolgo v zvezi z angleškimi politiki. V tem trenutku je Führer napravil sklep, sedaj z njegove strani ukreniti vse pravice, da prehiti angleško-norveške spletke. Kakor se je pozneje izkazalo, so bile za zasedbo Norveške namenjene angleške čete že vkrane, ko je nemško brodogje krenilo proti norveškim pristaniščem. Churchill, takrat še prvi lord britanske admiralitete, je pustil čete takoj zopet izkrcati, da bi s svojim brodogjem napadel in uničil nemško mornarico. Prepozno! Edino samo en rušilec je prišel v bojni stik z nemškimi pomorskimi bojnimi silami in bil po njej poslan na dno morja. Izkrcevalne operacije nem-

ške armade so se posrečile. — Ni naša naloga, da bi bojni pohod na Norveškem še enkrat predočili po njegovem poteku. Kar pa zasluži danes in vse bodoče čase naše spominjanje, je junaštvo nemških vojakov. »Kar so naša tri orožja: armada, mornarica in zračno orožje doprinesli v tej borbi za Norveško,« tako je rekel Führer v svojem zaključnem poročilu pred nemškim državnim zborom dne 19. julija 1940. »Jim zagotovi očno najvišjega vojaškega duha.« Neki angleški časopis se je v začetku bojev in po prvih izkrcanjih britanskih čet na norveških tleh hvalil, da bodo Angleži v teh ozemljih severa z veseljem sprejeli nemški poziv k boju. To, kar je preostalo od tega širokoustenja, je bil strahopetni beg iz Andalsnesa in uničenje številnih britanskih enot po nemških pomorskih bojnih silah in po naših strmoglavcih in bombnikih. Ogorčena borba za Narvik, ki so ga v prvi vrsti zavzele in držale planinske čete iz Ostmarke in pred vsem iz Kärntena, je svetel primer nemškega napadalnega duha in volje vzdržati v skoraj brezizgledni borbi toliko časa, kakor je zapovedano. Mlada nemška vojna mornarica si je pridobila nemisljivo slavo. Tako je Kommodore Bonte s svojimi sedmimi rušilci tako dolgo zapiral pred močno britansko mornarico vhod v pristanišče, dokler ni bila izstreljena tudi zadnja granata, toda sovražnik je bil v svoji napadalni sili tako oslabiljen, da se je moral umakniti. Imena General Falkenhorst, General Dietl in Kommodore Bonte govorijo za vse one, ki so s svojim pogumom in svojo odločnostjo odtegnili odprti bok na severu sovražnemu dosegu.

Armada USA / Zijajoče vrzeli v izobrazbi vodij Oborožena sila brez zadostnega orožja

V nekem razgovoru z nevtralnimi diplomati je padla beseda, ki izvrstno označuje vojaško-politični položaj Zedinjenih držav: Rooseveltovi ljudje se v tisku in radiu vedno prav tako, kakor, da bi razpolagali z nemško oboroženo silo. Govore o svet obsegajočih strateških načrtih, četudi nikomur ni treba bolj vedeti, da potrebuje armada Združenih držav še zelo dosti časa, preden se sploh osnuje. In tedaj mora šele najprej dokazati, kaj zmore.

Resnično so pričele Združene države vojno brez uporabljive armade. Njihovo zračno orožje se šele poraja. Kajti natanko gledano, sestojata zaenkrat samo iz generala Bretta in njegovega štaba, ki v Surabaji pričakuje, da se Kongres zedini o osnovanju samostojne zračne sile ter dokončata vojno in mornariško ministrstvo svojo papirno vojno v tem, kolikor moštva in materiala naj vsako odstopi novemu rodu vojske. Pearl Harbour je karakteriziral slabost mornarice USA in celo tako bahavi Knox je moral v svojem zadnjem govoru priznati, da še dolgo časa ni računati s kakšno morskou ofenzivo proti Japoniki.

Verodostojna poročila o pogajanjih med Rooseveltom in Churchillom soglašajo v tem, da je vojna proti Nemčiji ostala na prvem mestu sklepov. Roosevelt sam je že povedal, da so severnoameriške čete pripeljali v pripravljena taborišča v Ulsteru, ki lahko sprejmejo 500.000 mož. Yankeeji so prišli v Evropo. Torej si malo bližje ogledamo tega nasprotnika.

Armada v izgradnji

Preteklo leto je prineslo Zedinjenim državam splošno vojaško obveznost. Armada je bila od okroglih 250.000 mož povišana na 1,2 milijona. Koncem novembra je del njih odšel zopet domov in vpoklicali so novi letnik. Ako danes vse skupaj seštejemo, vračunavši zastarelega nacionalgardista, ki ob vhodih Metropolitan-operi v belih rokavicah in bleščeči se galauniformi pregleduje vstopnice, pridemo na 1,7 milijonov vojakov. Za sredo februarja je naročil Roosevelt nova rekrutiranja. Seveda razpolaga dežela, ki ima 130 milijonov prebivalcev, nad krepkimi rezervami k orožju sposobnih mož, od katerih pa seveda razen onih nekoliko stotisočev, ki so jih v novembru odpuščali, še nihče ni vojaško izvežban.

Kratko pred božičem sprejeti vojni zakon je razširil splošno vojaško dolžnost na letnike 18 do 64 medtem ko se je stari zakon omejeval na letnike 21 do 36. Vsega skupaj je novi zakon zajel 41 milijonov ljudi. Z nabori in vpoklici, ki so se pričeli 14. februarja, naj se armada po izjavah vojnega ministra tekoma tega leta dvigne na 3,6 milijonov.

Ne da bi se vdali napaki, da bi bodočega sovražnika še vnaprej podcenjevali, nas vabi vojaška situacija, ki se zrcali v teh številkah, še k nekaterim pripombam. Veliki manevri v Arkanzasu, ki naj bi v preteklem letu preizkusili srca in pljuča nove ljudske vojske, so dokazali, da se ni bil posrečil eksperiment, majhno poklicno armada v nekaj mesecih številčno popetoriti. Prav posebno se je pokazalo, da tisoči ponovno nastavljenih rezervnih oficirjev iz

svetovne vojne niso bili dorasli nalogam moderne borbe.

Pač lahko vtaknejo kovboja z divjega zapada, pristaniškega delavca iz New Yorka, rudarja iz Cincinnatija in tudi farmarja z obal Mississippija v uniformo in lahko mu stisnemo tudi puško v roko, toda ne moremo od danes na jutri vzgojiti strateško in taktično izšolanega štabnega častnika, ali pa frontnega oficirja, ki naj v napadu in obrambi uspešno uporabi moderno orožje.

Vrzeli v izobrazbi vodij, ki so jih ti manevri odkrili, so dale generalu Marschallu povod k postopanju, kakršnega do sedaj še ni poznala vojaška zgodovina nobene dežele. Nad 30 procentov armadnih oficirjev je naenkrat odpustil, v nekaterih divizijah celo nad 50 procentov in med generali približno 40 procentov. Kriza v armadi, ki je takrat odkrito izbruhnila, še ni minula; nasprotno, nadalje se priostruje, kajti armada naj bi letos svoj stalež podvojila. Del odpuščenih častnikov so morali ponovno vpoklicati in delajo v močno narasli vojaški upravi. Trajanje šolanja v vojaških šolah so do polovice skrtili in uredili po novih načelih. Sposobni oficirji preskočijo pri napredovanju različne stopnje; toda kljub temu ostane nerešen problem, kako zasesti približno 200.000 oficirskih mest v nekaj mesecih z uporabljivimi kandidati.

Narod USA proti vojaški službi.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti moralne in politične situacije, v kateri živi armada. Zelo veliki del severnoameriškega naroda je v svoji notranjosti proti vojaški službi. To se je čisto zadostno pokazalo pri podaljšanju roka v preteklem novembru, ko je v nekaterih divizijah grozil pravcati vojaški štrajk, ki so ga mogli preprečiti edino le s tem, da so se poslužili najstrožjih disciplinskih kazni. K temu pride še to, da USA državljani ne živijo v duševnem dosegu kake vojaške tradicije, ki požahntuje rokodelstvo z orožjem in napravi iz vojaka najvažnejšega služabnika dežele. Nasprotno, v USA so vojaški poklic smatrali vedno kot nekaj manjvrednega.

Mogoče se bo na tem marsikaj izpremenilo. Toda značilno je, da vodijo časniki in časopisi svoj pohod za zbuditev in ojačanje vojaške miselnosti edino le z materialnimi argumenti. Pripovedujejo rekrutom, da je njihova plača občutno višja kakor jo ima kakšen angleški vojak, koliko dolarjev izdadržava za njihovo opremo in iz koliko različnih jedi obstoja kosilo in večerja. Da bi razveselili monotono življenje, ki se ga bojijo vojaki v mestih iz šotorov, v katerih prebiva zaradi pomanjkanja kasarn armada tudi pozimi, prirejajo plesne večere; časopisi, ki jih moramo vzeti za resne,

opozarjajo na dvoumne učinke takih plesnih večerov in velike in vplivne ženske organizacije v USA proti temu burno protestirajo. Branilci takih prireditelj pa navajajo strahotno visoko število o razširjenju spolnih bolezni v armadi, kakor tudi dejstvo, da se v bližini takih taborišč naravnost avtomatično osniva prostitutijske brezice, katere dostikrat krajevne oblasti ne samo trpijo, temveč čestokrat celo pospešujejo.

Oboroževalna produkcija.

Končno še nekaj besed o političnih in upravnih težočah, proti katerim mora voditi armada prav tako trdovratno kakor brezuspšno papirno borbo. Naročila o preme, ki jih hoče vojno ministrstvo po načrtih oddelka G IV. generalnega štaba (Generalmajor Dick Moore) dati industrijam, morajo imeti dovoljenje sledečih upravnih central: 1. novoustanovljena War Production Board (Donald Nelson), 2. Officeja of Production Management (Knudsen in Hallmann), 3. Economic Defense Board (podpredsednik Wallace), 4. Office of Price Administration (Leo Henderson), ako so v zvezi z uvozom surovin: 5. direktorja surovin in trgovskega ministra Jesse Janesa, in če imajo kakorkoli opraviti z bencinom; 6. direktorja olja in notranjega ministra

Brez sex-appeala ni vojnega posojila

Nabiralni strokovnjaki v USA poznajo takozvani okus svojega občinstva in vedo, da dajo Amerikanci svoj trdo zaslužen denar še enkrat tako radi za vojno posojilo, če jih k temu poziva »dražestna dekleta«.

(Presse Hoffmann M.)

Harold Ickes. Radi tega »Washingtonskega blodišča«, kakor imenujejo washingtonsko centralno upravo v armadi, lahko razumemo, da Zedinjene države kljub svoji jakni in moderni industriji niso v stanju niti kvalitativno niti kvantitativno spraviti svojo oboroževalno produkcijo v soglasje z načrti generalnega štaba. Tudi danes nima USA armada še nobenega težkega oklopnjaka, ker se različne sodoločujoče inštanice niso mogle zediniti o modelu, ki bi se naj gradil v serijah.

Kakor že povedano, nočemo narediti te napake, da bi novega nasprotnika podcenjevali, toda te kratke opombe k splošnemu položaju, v katerem se nahaja armada Zedinjenih držav, nam že dokazujejo, da v nobenem slučaju ne more v doglednem času stopiti z modernimi vojskami v areno, v kateri pade sedaj odločitev.

H. B.

Na Japonskem je sedaj končan že več desetletij trajajoč spor, ali se naj vodoravno pisane japonske črke v bodoče pišejo od desne na levo ali od leve na desno. Japonski minister za vzgojo se je izrekel za pisavo od leve na desno. Za tako pisavo bodo izdali zakonita določila. Vodoravno pisano pisavo upoštevajo predvsem pri denarnih pretiskih, označbah postaj, reklamnih izveskih, časnikarskih geslih in sličnih pisavah, ki hočejo zbuditi pozornost.

United Press poroča iz New Yorka, da ima ameriška armada sedaj tudi zamorca kot generala, ki mu torej pristojna zapovedovalna pravica nad belimi ameriškimimi častniki.

Preizkušnja moči

»Gospod general, dajte vendar vašemu belemu pribočniku brco — le tako za šalo.«

(Will Halle, Zander-M.)

Pogovor s poglavnikom dr. Ante Paveličem

„Hrvatska je bogatejša, kakor smo pa mislili“

Uradni prostori hrvatskega državnega šefa Paveliča so v prvem nadstropju stare banovske palače na Markovem trgu. Pot k delovni sobi poglavnika vodi skozi nekaj manjših dvoran, katerih plemenite mere in slogovite oprave ustvarjajo ozračje, da se človeku zdi, kakor da je doma, ki je pa vendar istočasno tudi nekoliko svečano. Pač redko se najdejo tako lepi uradni prostori kakor baš v hrvatskih ministrstvih. Mnoge teh starih zgradb, v katerih so sedaj nastanjena ministrstva, nam dajo razen vtis njenega hrvatskega načina spoznati tudi vpliv odličnih južnonemških gradbenih slogov. Vse te palače in njihovi notranji prostori niso ne premažni ne preveliki, ne prestromni in ne bahaški, v sebi imajo mero — prav tako kakor mož, ki se sedaj v svoji pisarni dvigne izza pisalne mize in mi gre nekaj korakov nasproti, da bi me pozdravil.

Soba državnega poglavarja je preprosta, toda lepo opremljena. V kotu plapolala ogenj v kaminu, raz zidov pozdravljajo slike Fuhrerja in Duceja in skozi obe okni zre pogled na Markov trg, ki je videl že toliko hrvatske zgodovine, na Markovo cerkev z njeno z grbi okrašeno streho iz barvastih plošč — je to najlepša cerkvena streha, kar

sem jih kdaj videl — in na po kameni plošči označen prostor, na katerem so 1573 na najbolj grozni način umorili vodjo hrvatskega kmetijskega upora, Matijo Gubca. Na dojemljiv način se vežeta v poglavnikovi delovni sobi hrup borbene in na krizah polne sedanosti z lahnimi, toda dojemljivimi glasovi zgodovine, čije kamenite priče so zgradbe na Markovem trgu.

Poglavnik govori v dobri, ponekod nekoliko trdi nemščini. Prvi vtis je vtis brezpogojnega miru. Zapišem poglavnika po splošnem pregledu nad časom, ki je potekel, odkar je bila objeljana nezavisna hrvatska država. Odgovori s krepkim poudarkom: »Vse je šlo bolje, kakor smo pa sami pričakovali.« Ako stojimo pred tem možem, tedaj čutimo, da to niso besede kakšnega plehkega optimizma, temveč iz izkušnje in zavesti lastne moči pridobljeno mnenje. Poglavnik nadaljuje: »Seveda se čuti, da je bila vojna, toda kljub temu se nam je posrečilo zagotoviti mir in red, pred vsem pa tudi prehrano. Do sedaj je imel še vsakdo kaj jesti in bo imel tudi vnaprej. Sabotažni poizkusi četnikov v Bosni so sicer neprijetni, toda niso nevarni; govoriti o kakšni nevarnosti, bi bilo pretiravanje. Nekaj

težav smo imeli pri uradničtvu, ki je v nekaterih slučajih bilo obolelo radi jugoslovskega sistema, ki je poznal dosti političnih diskuzij a malo dela. To se ne izpremeni v petih minutah, toda počasi in gotovo.«

»In kako vidite VI, poglavnik, letošnjih prehranjevalni položaj?«

»Tudi tu moremo samo reči: Hrvatska je bogatejša, kakor smo si pa bili sami mislili! Čeprav imamo tudi pasivna ozemlja v deželi, je še vedno zadostovalo. Sajenje krompirja je deloma nemogoče, na drugi strani vlada tudi odpor pred uživanjem krompirja — občutni preostanek iz turških časov. Preskrba mest s krompirjem se bo v kratkem izboljšala, ker bodo sedaj kmetje odprli jame, v katerih so shranili velike zaloge. V ostalem mislim, da bosta v prihodnjem letu vsa Evropa in z njo tudi vsa Hrvatska rešeni skrbi za prehrano.«

»Kakšna rešitev, poglavnik, naj se najde k vprašanju srbske manjšine na Hrvatskem, in ali smatrate kot možno, da razlika v verah ustvari notranjepolitične probleme, kot je n. pr. baš sedaj slučaj na Norveškem?«

Opazim, da pretehta poglavnik pri tem vprašanju vsako besedo. Sožitje Hrvatov in Srbov — oz. pravoslavlih, kakor jih oficijelno imenujejo — je jedni problem mlade države. Zaradi politične mranje in verske

Hans Falt

Nezgodno zavarovanje požarne brambe

Nova ureditev za Oberkrain in Mießtal, veljavna za nazaj od 1. januarja 1942

Članom prostovoljnih požarnih bramb v bivši jugoslovanski državi je manjkala zaščita zakonitega zavarovanja zoper nezgode. Zato so jih z ustreznimi zavarovalnimi pogodbami zoper nezgode v gasilski službi zavarovali pri zasebni zavarovalnih podjetjih. Te zavarovalne pogodbe so pa ugasnile po zasedbi odnosno po pravni preureditvi požarnih bramb. Zakonodajca nemške države predvideva v državnem zavarovalnem redu nezgodno zavarovanje tudi za osebe, delujoče v službi požarne brambe. Obstoja je želja, da postane okroglo 5000 članov približno 200 požarnih bramb v zasedenih ozemljih — ki so bili v smislu državnega zakona za gasilstvo prevedeni v občinske naprave — deležni zakonite zaščite proti posledicam nezgod. Ta želja je načelniku civilne uprave dala povod, da je z naredbom, ki bo v kratkem objavljena v naredbenem in uradnem listu, objavil (kot dopolnilo) k naredbi o ureditvi socialnega zavarovanja v zasedenih ozemljih Koroške in Kranjske, da so člani prostovoljnih požarnih bramb zavarovani zoper nezgode in to veljavno za nazaj od 1. 1. 1942.

Na ozemlju nemške države imajo občinske zveze za zavarovanje zoper nezgode dolžnost izvesti nezgodno zavarovanje članov požarne brambe. Ker je v zasedenih ozemljih samo en zavarovalec za celokupno socialno zavarovanje delavcev in nameščencev, namreč socialna zavarovalna blagajna v Krainburgu, je tej izročeno tudi zavarovanje članov požarne brambe zoper nezgode.

Predmet in obseg nezgodnega zavarovanja

Predmet zavarovanja zoper nezgode je odškodba za vso škodo, ki je nastala ob izvrševanju gasilske službe vsled izgube ali zmanjšanja pridobitnosti ali vsled smrti. Zavarovanje obsega nezgode, ki so zadele člane požarnih bramb pri izvrševanju njihovega celokupnega službenega delovanja pri stiskah zaradi ognja ali povodni, pri stražah, pri vajah in pomoči pri nezgodah, pr potovanju k gasilskim zborovanjem in drugim prireditvam, sploh v vseh primerih, v katerih prične delovanje požarnih bramb po splošnih ali vsakokratnih posebnih nalogih pristojnih mest.

Zavarovalna zaščita se razteza tudi na nezgode, ki se pripetijo na potu od stanovanja odnosno od delavnice do službene delavnosti in od tod na potu domov odnosno k delavnici, v kolikor ta pota niso bila prekinjena v lastni stvari. Nezgodam enake so tudi telesne poškodbe, ki so dokazljivo posledica vplivanja dima o priliki kakšnega določnega požara.

Poboljšana osnova preračuna

Odredba predvideva glede ugotovitve letnega delovnega zaslužka kot osnovo preračunavanja za primer rentnega zahtevka, da je smatrati za letni delovni zaslužek zavarovancev, ki so zaposleni v službi požarne brambe, ne da bi ta bila njih poklic, dohodek enega pridobivanja, ki so ga imeli v koledarskem letu pred nezgodo, najmanj pa 1800 RM. Ako pa ta pridobitni dohodek presega 7.200 RM, se ga ne upošteva. Ako poškodovani v koledarskem letu pred nezgodo ni pridobival iz glavnega poklica, se določa letni delovni zaslužek po pravičnem preudarku. Pri tem se jemlje v ozir njegova izobrazba in njegov položaj v družabnem življenju ter, v kolikor ni bil zaposlen proti plačilu, istovrstna ali primerljiva pridobitna zaposlenost.

Ako se je poškodovani ob času nezgode še izobraževal poklicno ali v šoli, je za preračunavanje njegovega letnega delovnega zaslužka merodajen oni pridobitni dohodek, ki bi ga poškodovani dobil po končani izobrazbi. Ako poškodovani ob času nezgode še ni bil 21 let star, se ravna, ako je to zanj ugodnejše, letni delovni zaslužek od dovršenega 21. leta naprej po onem zaslužku, ki bi ga imel istovrstni nad 21 let stari pridobitnik.

Zagotovljena je tudi bolniščina

Član požarne brambe, ki postane med izvrševanjem te službe delanezmožen, dobi tudi bolniščino. Ta znaša dnevno polovico na en koledarski dan odpadajočega dela letnega delovnega zaslužka, ki ga je ugotoviti v smislu te uredbe, vendar najmanj dnevno 5 RM. Samo po sebi umevno, da je za dobo lečenja poskrbljeno tudi za zdravniško pomoč, potrebna zdravila itd. Socialna za-

varovalna blagajna dovoli tudi po smislu obstoječih določb oskrbo v bolnišnici, ako je ta potrebna.

Če prejemajo poškodovani ali njegovi svojci kakšne dajatve na podlagi dolžnostnega zavarovanja, počiva v istem obsegu zahtevek po tej uredbi. Mogoče je namreč, da bi bil kak po tej uredbi zavarovan član požarne brambe zavarovan pri socialni zavarovalni blagajni ali kakšnem drugem dolžnostnem zavarovanju (n. pr. bratovski članici) kot nesamostojen delavec. V takih primerih bi mogoče kdo za eden in isti zavarovalni primer zahteval dvojne dajatve, kar bi pa nasprotovale namenu zakonite zavarovalne zaščite. Zato določa uredba, da v takih primerih počiva zahtevek iz tujake obravnavane odredbe do visokosti zahtevkov proti drugemu dolžnostnemu zavarovanju. To velja tudi za takrat, ako prejema oseba, ki se je ponesrečila v službi požarne brambe, zaradi kakšnega drugega bolezenskega primera dajatve od bolniškega zavarovanja.

Prispevki

Zoper nezgode zavarovanim članom požarnih bramb seveda za to zavarovanje ni treba plačati nobenih prispevkov. Pač pa

Vesti iz okrožja Krainburg

Predassel. (Kuharski tečaj.) Nedavno je ženstvo priredilo tri kuharske tečaje.

Predassel. (Svečana zaobljuba članov KVB.) Pred kratkim so bile zopet izdane 500 članom KVB članske izkaznice. V okviru dostojne svečanosti so novi člani storili obljubo Reichu Adolfa Hitlerja.

Predassel. (Lep filmski večer.) Gaufilmstelle je predvajala veseli film »Opernball«, ki je zelo ugajal. Za vojni tedenski pregled se obiskovalci vedno zelo zanimajo.

Predassel. (Nemški tečaji.) Prijava udeležencev za nove nemške tečaje je nadkrillila vsa pričakovanja. Nad 300 udeležencev se je že prijavi. Kurzi se pričnejo sredi aprila.

Höflein. (Iz krajevne kronike.) 12. aprila se bo v Volksheimu vršila velika

Vesti iz okrožja Stein

Woditz. (Smrt zaslužnega občana.) Pretekli teden je umrl obče priljubljeni dolgoletni župan občine Woditz, Franz Erze, ki je bil tudi od ustanovitve požarne brambe pa do leta 1930, njen načelnik in ki ga je gasilstvo za njegove zasluge imenovalo za častnega člana.

Woditz. (Uspešna cestnazbirka.) Navdušenje pretekle nedelje o priliki cestnega zbiranja se kar ni hotelo poleči. Iz-

Nemščina posreduje vse kulturne vrednote. Če hočeš spoznati nemške kulturne dobrine, če hočeš biti deležen napredka, če se hočeš dalje izobraževati, se moraš učiti nemščine.

padlo je častno s skupnim zneskom ca 700 RM, kar znači za našo podeželsko občino res precejšnjo vsoto.

Falkendorf. (383 parov copat za ranjene vojake.) Poziv okrožnega ženskega vodstva, po katerem naj naše žene delajo copate za naše ranjene vojake, je iz-

Oskrba živine

Ravnanje z živino ob porodih in pri najnavadnejših porodnih boleznih živine

Marsikateri gospodar trepeta, kadar mu stoji v hlevu kravica, ki je že visoko na času in ima v kratkem povreči, a mu ni mogoče iskati živnozdravniške pomoči, ako bi ne šlo vse po sreči. — mnogokrat je celo do najbližjega sosedja predaleč. Zato ve gospodar, da bo žival ob storitvi navezana samo na njegovo pomoč, ako bo potrebno.

Ni čuda torej, da kmečka gospodinja, ko se po računu o trajanju brestosti bliža dan, ko naj bi krava povrgla, vsak dan preizkuša, da-li kravica morda že ne »pripušča mleka«. Ve namreč, da dneva storitve ni mogoče natančno vnaprej izračunati, ker je to odvisno od tega, ali bo tele junček ali telčka (pri junčkih nosijo krave do 14 dni čez, pri telčkih se otelijo do 14 dni

morajo občine socialni zavarovalni blagajni odvajati letno doklado treh Rpf na vsakega prebivalca. Seveda tudi ni treba nobene posebne prijave posadinih članov požarne brambe kakor tudi ne nobenega naznana o spremembah v staležu taistih.

Prijave nezgod

Ako nastopi nezgoda, za katero mora socialna zavarovalna blagajna skrbeti ali plačati odškodnino, je dolžnost za pristojno požarno brambo (požarno stražo) odgovornega vodje požarne brambe, v izjemnih primerih župana, da jo takoj prijavi socialni zavarovalni blagajni na formularjih (prijavi nezgode), ki jo dobi pri njej. Seveda je treba prijave nezgod skrbno izpolniti in morajo vsebovati zlasti podatke o poteku nezgode. Za zahtevo zdravniške pomoči se morajo uporabiti takozvani bolniški listi za člane socialne zavarovalne blagajne, ki jih tudi izdajajo službena mesta tega zavoda. Podrobne informacije dobijo župani občine odnosno krajevni vodje požarnih bramb še posebej.

V povzetku se lahko ugotavlja, da pomeni ureditev obsežne nezgodne zavarovalne zaščite na zadnje tudi priznanje za ponovno izkazano vnetost v službi in složnost mož, ki so v prostovoljni službi za skupnost izpostavljeni tudi posebnim nevarnostim.

Upravni ravnatelj
Anton Tropper.

prireditel NS-skupnosti »Kraft durch Freude« z dobrim programom. — Pred kratkim smo imeli dva kuharska tečaja, ki jih je priredilo NS-ženstvo. Žene so imele priliko, seznaniti se z mnogostransko uporabnostjo krompirja. — Te dni so se pod vodstvom voditelja krajevne skupine Scheiberja in šolskega vodje Hansa Maceka vršili ponovni jezikovni tečaji. Obiskovalci so dobro napredovali.

St. Veit a. d. Sawe. (Wehrmannschaft.) Vežbanje Wehrmannschafta se je pred kratkim pričelo. K prvi vaji je bilo vpoklicanih 826 mož, ki jih je Sturmführer Anton Reichmann razdelil na 3 Sturme.

Zwischenwässern. (Ljudsko gibanje.) Občina Zwischenwässern je imela v preteklih treh mesecih t.l. 27 rojstev, 12 smrtnih slučajev ter 3 novoročence.

zval v krajevni skupini Falkendorf veliko zanimanje. Pod vodstvom krajevne ženske voditeljice Kofler so naše žene izdelale 383 parov copat. Dan za dnem je bilo 25 do 30 žen pridno na delu in šivalo pozno v noč. Sedaj je krajevna ženska voditeljica v navzočnosti voditelja krajevne skupine Huberja in okrožne ženske voditeljice predala izgotovljene copate.

Sposch. (Roditeljski večer v otroškem vrtcu.) V NSV-otročkem vrtcu so pred kratkim priredili zelo dobro obiskani roditeljski večer, na katerem je otroška vrtnarica govorila o različnih vprašanih otroške vzgoje in nege.

Steiner-Feistritz. (Iz vaškega življenja.) Pred kratkim se je vršila pred dvorano v Stranjah velika slovesnost. 320 naših občanov je bilo sprejeto v Kärntner Volksbund in so se jim ob tej priliki razdelile članske izkaznice. — Zbirka na dan 28. in 29. marca je znašala RM 338.— V kratkem času so se v tuk. občini popravile vse občinske ceste. V takim stanju ceste še niso bile nikdar, kakor so danes.

Obratni apel za NS.-Gauverlag Kärnten

Bereichsleiter dr. Pachneck je govoril nameščencem.

V sredo opoldne se je v prostoru za nameščence vršil apel v obratu NS-deželna založbe Kärnten v Klagenfurtu. Obratovodja dr. Heitjan je pozdravil došle goste in sicer so prišli k apelu: vodja deželne štabnega urada Bereichsleiter dr. Karl Pachneck, kot zastopnik deželnega tiskovnega urada Gauhauptstellenleiter Moschner in kot zastopnik nemške delovne fronte Pg. Adelbrecht. Po pozdravu se je dr. Heitjan v globoko občutečnih besedah spomnil nameščenca Hansa Ruppja, ki je umrl kot vojak; posmrtnico so nameščenci stoji poslušali. Nato je obratovodja v jedrnatem pregledu opisal dogodke v obratu za časa zime in poudaril odlično tovarništvo in skupnost v obratu. Dočim je nameščentstvo na eni strani kazalo veselje do dela in vnetost v izpolnjevanju svojih dolžnosti, je vodstvo obrata na drugi strani rade volje pomagalo v sili, tako da je v preteklem letu poleg tekočih pokojnin izplačalo enkratne podpore v znatnem znesku. Ustanovljena je bila v obratu tudi kantina, ki daje nameščencem, kateri opoldne ne morejo iti domov, zadostno in ne predrago kosilo. Razširjen je bil tudi znatno krog delovnih tovarištev, ki ga dojame podpora blagajna NS-tiska v Berlinu. Organizacija nemške delovne fronte je v obratu popolna, izgrajena je pa v njem izza dveh mesecev tudi pravica predlaganja, tako, da je bilo nagrajeno že veliko številno predlogov.

Potem je govoril nameščencem Bereichsleiter dr. Pachneck. Predočil jim je, da je ta vojna odločilna tako za usodo vsakega opečinca kakor za cel narod. V teku zgodovine so nemška orožja vedno znova imela uspehe, toda večkrat se je pripetilo, da je nedostajanje narodne strjenosti ugrabilo vojakom zmago, tako da so vkljub vojaškim zmagam morali prenašati poraze. Na zadnje je bilo tako v letu 1918. Vemo, da hočejo naši nasprotniki ne le pogin države, ampak celega nemškega naroda; zato nam nastaja velika in težka odgovornost ne le glede nas, ampak tudi glede naših otrok in vnukov. Dr. Pachneck je nato na kratko in nazorno očrtal Führerjevo voljo do izgraditve in njegova mlrovna stremljenja nasproti vojnemu ščuvanju sovražnikov v britanskem, amerškanskem in sovjetskem taboru in prepričevalno dokazal, da mora nemški narod v tej vojni zmagati, da se enkrat za vselej zavaruje njegova pravica do življenja. Zrtve, ki jih ta vojna zahteva od fronte in od domovine, doprinesamo z zavestjo, da s tem s svoje strani prispevamok zmagi.

Pozdrav Führerju in nemški himni sta zaključila apel, ki mu je dal kvartet godbene oddelka oborožene sile lepo obeležje.

izračunali čas ko naj bi krava povrgla po koledarju (284 dni, ali 40 tednov), ali pa če smo na kravi opazili znake bližajoče se otelitve, moramo pripraviti vse potrebno, da nas čas ne prehití. Kaj bomo vse napravili?

Predvsem bomo začeli kravo bolj krmiti, da si bo opomogla in da bo lahko po otelitvi začela takoj obilo molsti. Nadalje jo bomo vsak dan nekoliko sprevedli po dvorišču, da se bo razgibala. V hlevu ji bomo stajo tako nastiljali, da bo stala vodoravno, v zadnjih dneh brestosti pa z zadnjim delom trupa celo nekoliko višje kot s prednjim. Napajali je ne bomo s premrzlo vodo in ne preveč na enkrat. Vodili je ne bomo po spolzkih poteh in varovali tudi, da jo kakšno drugo govedo ne brne ali z rogom ne sume v vamp. Zato je najbolje, da imamo za breje krave v večjih hlevih ločen oddelek, kar je prav tudi zaradi tega, ker se vsa živina vznemirja radi ene same krave, ako je z ostalim v skupnem prostoru.

Zadnje ure pred porodom krava ne prežvekuje več, postaja nemirna, vstaja in lega.

Zdaj je zadnji čas, da pohitimo z zadnjimi pripravami. Predvsem lepo očistimo stajico ali kočico, kamor bomo zaprli telčka (— saj, da moramo mala teleta puščati prosto se gibajoča v posebni stajici, ne pa jih dajati takoj na verigo in privezati k jaslom, to veste vsi?! —) nasteljimo vanjo snažne in suhe slame, pripravimo si enake slame tudi za bližino staje, kjer stoji krava, poskrbimo, da v hlevu ne bo prepaha in tudi ne ropota in nemira.

Nadalje si porežimo nohte na rokah, poskrbimo za nekoliko namazane olja, s katerim si bomo roke namazali, če bo potrebno pomagati, in pripravimo nekoliko razkužane čiste vode (t.j. v lavor mlačne vode vlijemo nekaj žlic lisola, ali noko-

Iko kapljic joda, ali nekaj zrn pluktanina ali kakega drugega razkužila). Preskrbimo si tudi približno en centimeter debelo in par metrov dolgo, nepreostro vrv, na katero bomo tele navezali za noge, ako bo porod težji.

Končno si preskrbimo še predpasnik, ali pa obleko, ki je ni škoda, in katere se ne bomo ball zamazati.

Kar se oteletenja samega tiče, pa pomni predvsem:

So krave in cele goveje pasme, ki se izredno lahko otelijo in so živali in pasme, pri katerih je porod navadno vedno težak. Pašne in delovne krave se sorazmerno lahko otelijo, kar pa se pasem tiče, je znano, da je pri sivi montafonski pasmi porod običajno težak.

Vsekar in povsod pa velja: Pomagaj živali pri porodu le, če je to res potrebno, in šele takrat, ko postane pomoč res potrebna! S prehitro pomočjo kravi porod otežkočiš, ne pa olajšaš!

Porodni krči morajo namreč postati zadostno močni in to trpi svoj čas. Ko jih pri kravi opaziš, ji stajjo lepo nastelji s snažno slamno in poskrbi, da bo v hlevu mir. Pokličij v hlev za vsak slučaj še enega močnega človeka, da bosta pomagala, ako bo potrebno, drugih ljudi pa ne puščaj v hlev, da se krava ne bo vznemirjala!

Potem pa potrpežljivo čakaj toliko časa, da mehur, s katerim je tele obdano in ki pride najprej iz krave, sam od sebe počij! Ne prenagli se in ne prediraj mehurja sam! S tem bi namreč reden in lahek porod naravnost onemogočil!

Šele, ko mehur sam počij, si namaži roki do komolca z oljem in se prepričaj, če je mladičeva lega prava ali napačna. Pravilna je taka lega, ko pride tele s parklji prednjih nog in glavo na njih položeno naprej; pa tudi lega, pri kateri pride tele s parkeljki zadnjih nog naprej, je pravilna. Napačna pa je n. pr. lega s podvitimi nogami, s podvito glavo itd.

Sploh naj ti velja pravilo: če ne otipljaš teletu takoj spredaj parkeljčkov, pošijti nemudoma nekoga po živnozdravnika, ali pa po izkušenega soseda, sam pa ne

polzkušaj teleta v kravi obračati v pravo lego, ako nisi tega vajen, ali pa vsaj spreten.

Če pa si se prepričal, da je mladičeva lega pravilna in kaže že parkeljčke ali celo smrček, potem previdno pomagaj. Toda samo takrat, ko ima tudi krava sama popadke. Ko pojenjajo, prenehaj vleči tudi ti. Če je mladič velik, smeš navezati vrv nad biclji nog, ki jih moli naprej in tvoji pomoč-

nik naj vleče za vrv istočasno kot ti. Pri pravilni in spretni pomoči bo tele v par trenutkih zunaj.

Če pa je lega teleta nepravilna in ne moreš dobiti nikogar v pomoč, smeš poskusiti popraviti lego teletu sam, ker je potrebno hitro pomagati, kajti sicer si lahko ob tele in še ob kravo. Uvažuj sledeče:

(Dalje prihodnjič.)

Kmetstvo na britanskem otoku

75 odstotkov gospodarsko koristne zemlje je zakupno zemljišče - število kmetij stalno pada

Angleži živijo že preko 100 let v krivi veri, da tvorita kapital in kolikor mogoče obsežna svetovna trgovina bogastvo naroda, njihovega naroda. Na tej poti so pustili svoje skozi stoletja že itak zanemarjeno kmetijstvo vedno bolj propadati, tako da se dandanes nahaja v zares brezupnem položaju.

Dočim je v Nemčiji postajal kmet kljub vsem časovnim stiskam vedno prostejši, je bil na britanskem otoku vedno enako tlaččen, da zatiran, in gospodujoči, ki so postali ob enem vedno bogatejši, so postali neomejeni gospodarji največjega dela plodne zemlje in ga dali v zakup. Kakor znano, pa so v pretežni večini primerov uspehi zakupnika gotovo manjši od onih svobodnega kmeta na lastni zemlji.

V Angliji in Walesu je 80% vseh kmetijskih obratov zakupstvo in na Škotskem je 67 od sto kmetijske plodne zemlje v zakup. Iz tega sledi, da na britanskem otoku sploh ni kmetstva v nemškem smislu. Primeroma ima Nemčija le 11 odstotkov zakupne zemlje v celem kmetijskem in gozdnem gospodarstvu.

Britanski zakupnik je, če tudi često cele generacije gara na zakupnem zemljišču, vedno odvisen od svojega zemljiškega gospoda, in ta zemljiški gospod ima večkrat hkrati interes na uvozu, morda glede mesa in kmetijskih množstvenih dobrin, ter pri

tem zasluži več. Britanski kmet skoraj nima zajamčene možnosti prodaje — ves njegov trud se često ne izplača, če vladajoči tako hočejo.

Zato dajo pa največ prednosti živinorejli. Od 1870. leta naprej se je orna ploskev zmanjšala za 10%. Leta 1936. je znašala zemljiška ploskev 73% kmetijsko sploh izkoriščane zemlje! Saj so žito in klajo lahko »veliko ceneje uvažali«.

To je vzrok, da so končno le še 20 do 25% žita proizvajali v lastni državi. Glede oskrbe mesa je bilo pred vojno vendar še 55 do 76% lastne proizvodnje, ki pa je med vojno, ko je zastajal uvoz krme, zelo nezadovoljiva. S krompirjem in mlekom je britanski otok v miru skoraj kril svojo potrebo, toda uvaževati je treba, da sedaj že dolgo časa tudi tukaj lastna proizvodnja ne zadostuje več, ker morajo ogromni primanjkljaj pri žitu nadomeščati z mlekom in krompirjem in, ker je ob nezadostni krmi popustila storilnost krav mlekaric; veliko so jih tudi morali zaklati.

V Angliji vedno bolj nazaduje število kmetijskih obratov. Vtem, ko so v Nemčiji kmetijski obrati (5 do 100 ha) samo med 1907. in 1933. letom poskočili za 10.1%, od tam naprej za 3.4 od sto, je britanski otok v isti velikosti od 1919. do 1939. leta utrpel na Angleškem in v Walesu izgubo za 5 od sto, na Škotskem za okroglo 2.5 od sto.

Karl Maussner.

Mate gospodarske novice

Romunsko kmetijsko ministrstvo predvideva v svojem toletnem načrtu delovanja močno povečanje zelenjadnega nasada na 90.000 ha, za kar je ministrstvo med drugim dalo tudi 3 milijone kilogramov zelenjadnega semena na razpolago. Da se bo moglo zelenjavo primerno konzervirati, bodo povečali tudi število sušilnic za zelenjavo in po možnosti izdelovali večje količine zelenjadnih konzerv.

Bolgarski ministrski svet je odobril pogodbo z neko bolgarsko delniško družbo, ki bo že v tem letu pričela s pripravilnimi deli za gradnjo jezja pri Topolnici. Za ta jez, ki bo največje podjetje take vrste v južni Bolgariji, bodo premaknili približno 30.000 ha zemlje. Od umetnega namakanja pričakujejo povečanje kmetijskega donosa za 250 milijonov lev na leto, torej znesek, ki bi kril tretjino izdatkov za gradnjo jezja.

Hrvatsko gospodarsko ministrstvo je ustanovilo družbo za preskrbo s sladkorjem »Sečerna«. Glavnica te družbe skupno 50 milijonov kun se ame prenesti samo s pristankom gospodarskega ministra in sicer zgolj na hrvatske državljane in družbe. Naloga te družbe je, da v določeni dobi poveča na Hrvatskem proizvodnjo sladkorja do take mere, da ne bo več treba sladkorja uvažati. Doslej je obstojala na Hrvatskem samo ena tvornica sladkorja v Osijeku, ki ima kapaciteto proizvodnje okroglo 20.000 ton sladkorja na leto. Potrošnjo sladkorja na Hrvatskem cenijo na pristojnem mestu na 40.000 ton na leto.

Po zgledu drugih držav na Jugovzhodu si prizadeva tudi Hrvaška pospešiti proizvodnjo sviloprejk in povečanje proizvodnje svile. Tvornico svile v Osijeku, ki je zmogljiva, a je že več desetletij propadala, bodo s stroški 1.6 milijonov kun (80.000 RM) zopet stavili v obrat.

V Puerto Ricu sta dve severnoameriški in dve angleški petrolejski družbi od leta 1931. naprej ogoljufale državni finančni urad za skupno 4 milijone dolarjev. Družbi sta podkupili celo vrsto poslancev. Zoper vse družbe je vložena obtožba.

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

62. STUNDE

Wörter

Abgabe (w) — oddaja, predaja (Steuer — davek)
amtlich — uraden
Angehöriger (m) — pripadnik
anmelden — prijavit
außerhalb — zunaj
Behörde (w) — oblast (gosposka)
beibehalten — pridržati, obdržati
bejahendenfalls — če pritrđi

Bekanntnis (religiöses) (s) — veroizpoved
Berufstätigkeit (w) — poklic, služba
Bezeichnung (w) — označba
daneben (außerdem) — zraven, vrhu tega
Dauer (w) — trajanje, doba
eigenhändig — lastnoroden
Familienstand (m) — stanje, stan
glaubenslos — neveren
gottgläubig — bogoveren
Hauseigentümer (m) — hišni lastnik
hiesig — tukajšnji

Kreis (Bezirk) (m) — srez, okraj
Ifd. Nr. (laufende Nummer) — tekoča številka
Meldebehörde (w) — priglasevalni urad
Mieter (m) — najemnik
polizeilich — policijski
Religionsgemeinschaft (w) — skupnost ljudi iste vere
Reichsarbeitsdienst (m) — državna delovna služba
Rufname (m) — ime, s katerim se kdo kliče
selbständig — samostalen, samostojen
Schiffahrt (w) — plovba
Schlafstelle (w) — spavališče
Staatsangehörigkeit (w) — državljanstvo
Untermieter (m) — podnajemnik
Verwalter (m) — oskrbnik, upravnik
Vorname (m) — ime (krstno)

Wanderschaft (w) — potovanje
Wehrdienst (m) — vojaška služba
Weltanschauungsgemeinschaft (w) — skupnost ljudi istega svetovnega naziranja
Wohnungsinhaber (m) — imetnik stanovanja
zuziehen (ich zog zu, ich bin zugezogen) — priseliti se
Zuzug (m) — priseljevanje
Zweck (m) — smoter

Redewendungen

ist zu unterstreichen (muß unterstrichen werden) — se mora podčrtati

Abkürzungen

verh. (verheiratet) — poročen
verw. (verwitwet) — obvdovel(a)
gesch. (geschieden) — ločen(a)
hies. (hiesig) — tukajšnji

Für amtliche Vermerke

Anmeldung

Stempel der Meldebehörde

Am _____ 19____ ist — sind — jugozogen nach _____ (Ort) _____ (Kreis) _____ (Wohnung) _____ Straße Nr. _____ Platz _____
als — Mieter — Untermieter — Schlafstelle — Dienst — Besuch — bei _____
Wohnung: _____ (Ort und Kreis; falls Ausland auch Staat) _____ Straße Nr. _____ Platz _____ als Mieter bei _____; oder vom Reichsarbeitsdienst oder vom Wehrdienst _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Obd. Nr.	Familiennamen (bei Frauen auch Geburtsnamen und gegebenenfalls Namen aus der letzten früheren Ehe)	Vornamen (familiäre, Rufname ist zu unterstreichen)	Familiennamenstand (ledig, verb., verw., gesch.)	Beruf (genaue Beschreibung der Berufstätigkeit und Angabe, ob selbständig oder Angestellter, Arbeiter u.ä.)	Geburts- Tag Monat Jahr	a) Geburtsort b) Kreis c) Staat (wenn Ausland)	Staatsangehörigkeit	Bezeichnung des religiösen Bekenntnisses (ob Angehöriger einer Religions- oder Weltanschauungsgemeinschaft, gottgläubig oder glaubenslos)	Wohnort und Wohnung (Ort, Kreis, Straßennummer)	Bei Zuzug von außerhalb: a) Haben Sie schon früher in der hiesigen Gemeinde gewohnt? Bejahendenfalls, wann und wo? b) Für den Fall, daß die oben angegebene Wohnung daneben beibehalten wird, Zweck u. vorwiegend, Dauer d. Aufenthalts in der hies. Gemeinde	Bei Zuzug aus dem Ausland, von Reisen, Wanderschaft, Schiffahrt oder Reichsarbeitsdienst und Wehrdienst, Angabe, wann und wo Sie zuletzt im Ausland polizeilich gemeldet waren (Ort, Kreis, Straße, Haus-Nr.)	

Za uradne opazke

Prijava

Dnevni pečat priglasevalnega urada

Dne _____ 19____ se je — so se — priselil(a, i) _____ (kraj) _____ (okrožje) _____ (stanovanje) _____ cesta št. _____ trg _____
kot — najemnik — podnajemnik — spavališče — služba — poset — pri _____
Zadnje stanovanje: _____ (kraj in srez; če inozemstvo tudi država) _____ cesta št. _____ kot _____ najemnik pri _____; ali od državne delovne službe od vojaške službe _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Tek. št.	Rodbinsko ime (pri ženah tudi deklisklo ime in po potrebi tudi ime v zadnjem zakonu)	Krstno ime (vsa imena; podčrtati ime, katerim se kdo kliče)	Stan (samski, poročen, obvdovel, ločen)	Poklic (Točna označba poklica in sporočilo, ali je javljeni samostojen ali nastavljenec, delavec itd.)	Rojstni dan mesec Rojstno leto	a) Rojstni kraj b) srez c) država (če inozemstvo)	Državljanstvo	Označba veroizpovedi (pripadnik skupnosti iste vere, skupnosti istega svetovnega naziranja, bogoveren, brezveren)	Bivališče in stanovanje (Kraj, srez, cesta, hišna št.)	Ce pride kdo iz drugega kraja a) Ali ste že prej v tej občini stanovali? Če, kdaj in kje? b) Ce obdržite gori navedeno stanovanje vnaprej v zvezi s bivanjem v tukajšnji občini. Kako dolgo bo to bivanje predvidoma trajalo?	Ce pride kdo iz inozemstva, s potovanja, vožnje z la. jo, iz državne delovne službe ali iz vojaške službe: Kdaj in kje ste se v tuzemstvu zadnjikrat police javili (kraj, srez, cesta, hišna št.)	

Iz vseh krajev sveta

Po naročilu bolgarskega kmetijskega ministristva bo nemški sindikat za dušik odposlal v Bolgarijo 8.000 ton dušičnih gnojil; od teh bo en del že v prihodnjih dneh dospel v pristan na Donavi.

Belgijsko gospodarsko poslanstvo, obstoječe iz vrhovnih tajnikov finančnega, gospodarskega in prehranjevalnega ministristva ter predsednika narodne banke, je imelo od 25. do 28. marca v Berlinu razgovore o takojšnjih vprašanih gospodarske in finančne prirode.

Šport

Razvoj športa v Oberkrainu in Mieštalu

Klagenfurt, 10. aprila. Tako glede usmeritve kakor strokovno, je šport v Mieštalu in Oberkrainu v polnem razmahu in s polno paro delajo na tem, da ustvarijo vse pogoje za gojitev zdravega in življenjsko zmožnega športa.

Poprava že obstoječih in gradnja novih športnih igrišč, kopališč, teniških igrišč itd. se je v krajih Krainburg, Radmannsdorf, Stein, Veldes, Laak, Littai in Neumarkt že začela, in s pričetkom spomladi bodo za zmogljivo gojitev športa že lahko izkoristili velik del teh naprav.

V več krajih so že ustanovljena telovadna in športna društva narodnosocialne države zveze za telesne vežbe. Ustanovna zborovanja kažejo povsod izredno živahno zanimanje prebivalstva, ki sploh zelo ljubi šport. Posebno dobro podlago ima storitveni šport v Oberkrainu, saj je tam še na tem polju nekaj državnih mojstrov iz prejšnjega jugoslovanskega športnega udejstvovanja.

Telovadna in športna društva narodnosocialne države zveze za telesne vežbe sestojijo iz nemških rojakov, ostalih domačih športarjev in športaršic ter službujočih nemških nameščencev in uradnikov. Pogoj za članstvo pri narodnosocialni zvezi za telesne vežbe in s tem tudi pri novo ustanovljenih športnih društvih je članstvo pri Kärntner Volksumbau. Oblikovanje dosežanje gojitve športa v Oberkrainu in Mieštalu in športni stiki z Altgauom so dokazali, da je Sportgau Kärnten s temi novimi pokrajina-mi dano novo delovno polje, ki bo gotovo dobro vplivalo na celokupno športno delo v Gaa.

Neobičajna zbiralska strast. Učitelja Grulisa iz Halbendorfa pri Wildenschwertu v Sudetengau bodo gotovo mnogi kadilci zavidali. Ima namreč zbirko več sto cigaret vseh vrst, barv in velikosti. Večinoma so to posebnosti iz Evrope, je med njimi pa dosti iz prekomorja in celo nekaj zelo starih cigaret iz Indije in Južne Amerike, ki jih zbiralec najbolj ceni. Grulis ima od vsake vrste po dva primera, od katerih bi enega rad zamenjal z drugimi zbiralci.

Nad vse redko naravno prikazen so imeli pred kratkim v Bagdadu. Tam je namreč v petdesetih letih prvič snežilo. Celo odrasli so se tej prikazni zelo čudili, ker še nikoli niso videli v svojem življenju snežink.

Na Madžarskem se je ustanovilo združenje reform-opepeljevanja. Skuša doseči tako popolnost upepelitve, da niti pepela nič ne preostane. Ali se bo ta reforma mogla uveljaviti, bo pokazal šele čas.

Orkester je bil zamrznil. Orkester telesne garde je hotel te dni v Hillerödu (Danska) prirediti opoldne koncert na prostem. V ta namen je prišel preko Frederikssunda. Med mestnim prebivalstvom je ta napoved izzvala veliko veselje in v velikem številu so prišli k temu promenadnemu koncertu. Godbeniki so nastopili in dirigent je dvignil taktirko k prvemu komadu. Vendar so pa toni izostali, ako ne upoštevamo nekaj cvilečih zvokov. Izkazalo se je, da so ventili instrumentov zamrznili, tako da glasbila niso dala od sebe nobenega glasu. Moralni so ves koncert prekinili.

Vodo so našli v Sahari. V osrčju Saharske puščave v Afriki, 500 km južno od Reggane, ob nekem majhnem stajališču za karavane, so izvršili vrtanja, da izsledijo vodo. Sedaj poročajo preko Pariza, da so v globini 160 metrov našli na vodo in odkrili izvire, ki daje dnevno sto kubičnih metrov vode, ki je po svoji sestavini podobna morski vodi.

Mrlič ga je z nogu brcnil. V Salerno se je dogodil zanimiv slučaj. Nastavljenec pogrebnega zavoda je čuval nekega mrliča, ki je ležal v krsti, postavljeni na nekoliko zvišanem prostoru. Čuvaj je sedel na nizek

stol in sicer tako, da je imel hrbet obrnjen proti mrtvem. Dobro uro pozneje so stanovalci dotične hiše slišali krik ter iznenadeni in razburjeni pritekli gledat za kaj gre. Našli so čuvaja pogrebnega zavoda v nezavesti in s krvavečim licem ležati v veži. Ko so ga spravili zopet k zavesti, jim je pripovedoval, kako je na stolu sedeč napol zadremal, nakar ga je mrlič s tako silo brcnil v hrbet, da je iz strahu skočil v vrata, da bi zbežal, pri čemer se je tako hudo udaril v glavo, da je omedlel. Svojci pokojnega so se v strahu previdno približali rakvi, kjer so opazili, da je odeja na nogah nekoliko premaknjena in da gleda noga iz rakve. Poklicali so zdravnika, ki je objasnjal, da ne gre za navidezno smrt. Udarac z noge je bil sicer nekaj nenavadnega, ampak nič nenaravnega. Šlo je za trenuten popust živčne odrevenelosti v nogi, kar se pri spremembah, ki se vršijo v mrtvem človeškem telesu, lahko zgodi.

Vrtali so luknje v zrak. Pri nekem napačnem alarmu je ameriško protiletalsko topništvo na Long-Islandu, ki leži pred New Yorkom, celih pet ur streljalo v zrak. Šele ko so končno ustavili ogenj, se je izkazalo, da je šlo za nepotreben alarm. Strah ima pač velike oči.

Zvezde

Napisal K. H. Waggerl

Mali David sam sedi v temi pri ognju. Hladna, brezmesčna noč je. Molk stoji za njim in se dotika njegovega hrbta; zato mora malce žvižgati in poriniti svežo vejo v ogenj. Neki pes tuli v daljavi, včasih prinese veter šumljanje potoka, kakor da bi se nenadoma odprle v temi kakšne duri.

Iskre se dvigajo, plavajo med vejami in se pomešajo med zvezde, ki lesketajo iz brezdane črnine neba. Kako daleč je neki do njih, misli David, kaj so pravzaprav — samo zlati prah na poti angelov? Ali so duše pokojnih, svetleče zveličane in odrešene vseh krivd in tegob? Učitelj pravi, zvezde so sonca, in sijejo nekatere mogoče zopet na kak zeleni svet, sličen našemu.

Tega David ne verjame. Bog ne naredi niti ene travnate bilke enake drugi, če natančno opazujemo. Vsaka stvar v svetu je samo enkrat tu in se od vseh drugih razlikuje, to je David že zdavnaj dognal. Bog ni tako otročji, da bi delal samo sonca, in nič kot sonca, kakor kura vali jajca, vse nebo polno. In čemu? Učitelj se bo čudil, ko sodnega dne opazi, da nebo le ni narejeno po poštevanki. Saj on tudi trdi, da je mesec krogla. To bi še bilo, tako dolgo, dokler je poln, toda, saj ima različne oblike, enkrat ima podobo maslenega roglička, drugič pa izgleda kakor neposrečni sir.

Ne, tako enostavno vse to ni, nikoli si ne ve David s temi ugankami pomagati. Tu čepi v prostrani noči, črviček, privezan na zemljo, majčken stvor, s svojimi utrujenimi mislimi, vsak trenutek ga more požreti črno brezdom nad njim.

David ima dober razum in spretno roke. Ako hoče zabiti kak žebelj, ga zadene tudi strokovnjaško. Toda hkrati je nekaj posebnega na tem, to ni običajni žebelj iz železa, temveč živa stvar, ki pod kladivom trepeta in vpije. Tudi v šoli se razodeva mlademu Davidu vse nekam čudno. V svoj zvezek je napisal n. pr. zgodbo o mogočnem vojskovodji Wallensteinu. To je zelo lepo, pravi učitelj, ko je tako Wallenstein spal v svoji krasni kamri, brez strahu pri odprtih vratih, in so se morilci trepetaje prikradli k njegovi postelji. Toda kdo neki na vsem svetu ti je pripovedoval, da je nenadoma planil kvišku in jih sedem zmetal v smrt, dva ob zid, dva skozi okno in ostale doli po stopnicah, preden je zagrabil za svoj meč in svojim sovražnikom tisto noč strašno namlatil glave? Mogoče bi bilo dobro, če bi imel prav, meni učitelj, toda to ni res, oni so ga sramotno umorili.

Tako? Od kod je pa vedel učitelj to tako natanko? Ali je poznal Wallensteina?

David ne razume, da morajo stvari vzeti svoj predpisani potek, on bi jih rad na svoj način uredil in malo predrugačil, da bi postale lepše in bolj tolažljive. Mogoče pripada David oni vrsti ljudi, ki jim je Bog pomotoma vpihnil angelsko dušo, ki je sicer polna blažene slutnje brezkončnih in božanstvenih tajnosti, je pa v isti meri slepo in dvojno mučno ujeta v temni tesnoti telesa, tako, da se ti ljudje nikoli ne znajdejo in ne morejo postati nič rednega, temveč samo igralci ali pratikarji.

Orthopädische
Stiefel- und Goiserer Erzeugung
JOHANN KURENT
Schuhmacher
MANNBURG

Gegen Einkaufscheine: Sperrplatten:
Buche, Erle, Fichte und - Edelfurniere.
Paneelplatten — Eichsfelder Sperrtüren
Ohne Einkaufscheine: Furniere 0,8 bis
1,5 mm inländ. und ausländ. Herkunft für
außen und innen sowie Absperrfurniere
2 bis 4 mm

HANS TRANINGER

Klagenfurt, Völkermarkterstraße Bahnübersetzung - Fernruf 1595

Futterdämpfer aller Größen
mit Zuweisungsschein vom
Ernährungsamt nur für
Krain erhältlich bei

DIPL.-ING. MIKLAU

Klagenfurt, Domgasse 16

Geschenkartikel
Herbst

Klagenfurt, Fleischmarkt 16

Stacine!

Pohišta vložena, rezljana ali slikana, slike,
lesene figure, cinasto posodo, pristne
preproge, stare kovance kupuje vedno

Antiquitätenhandlung

FRITZ PRAUSE, Klagenfurt

KOLESA,

moška in damska, kakor tudi pneu-
matike in rezervne dele, nudi

Bisjak Alois

FAHRRADHANDLUNG

Moste

Scheraunitz · Oberkrain

Hišni koledar

smo ponovno izdali

Da zadostimo velikemu povpraševanju in živahni želji prebivalcev, smo se odločili,

da še enkrat izdamo „Hišni koledar“

Vse interesente, ki so koledar že prej pisмено ali ustmeno naročili, a ga še niso sprejeli, prosimo, da ga ponovno naročijo.

Oni, ki so koledar že prej plačali, a kljub temu ne dobili, naj nam to čimprej sporočijo. Isto velja za raznašalce časopisov in trafikante.

Prodajna cena je prav tako kakor do sedaj RM 0.50 po komadu. Raznašalci »Karawanken Bote« in preprodajalci nam plačajo samo RM 0.40 po komadu.

Vsa naročila in plačila je poslati izključno na

**NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg
in Krainburg, Veldeserstraße Nr. 6**

3 PREDNOSTI

IMA »Mali oglas« v „KARAWANKEN-BOTE“

Radi visoke naklade **daljnosežnost**
Je hitrejša kot vsako pismo **posreduje hitro**
In je poleg tega skrajno **poceni**

Oglase sprejema NS.-Gauverlag Kärnten, Krainburg, Veldeser-
straße 6. In NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismardring 13.

ANORDNUNG

Über die Regelung des Kleinverkaufs von Tabakwaren.

(1) Die nachstehend abgedruckte Anordnung des Reichswirtschaftsministers vom 7. Jänner 1942 über die Regelung des Kleinverkaufs von Tabakwaren (Deutscher Reichs- und Preuß. Staatsanzeiger Nr. 21) vom 26. Jänner 1942 wird mit Wirkung vom 1. April 1942 in Oberkrain in Kraft gesetzt. Die Abgabe von Tabakwaren an Verbraucher darf von diesem Zeitpunkt ab nur noch gegen Kontrollkarten und Kontrollausweise erfolgen.

(2) Soweit an den ausgegebenen Raucherkontrollkarten sich noch die Bezugsabschnitte für die Monate Februar und März 1942 befinden, sind diese Abschnitte ohne Abgabe von Tabakerzeugnissen bei der ersten Vorweisung der Karte vom Trafikanten abzutrennen.

Klagenfurt, den 27. März 1942. Der Chef der Zivilverwaltung:
gez. Rainer

ANORDNUNG

Über die Regelung des Kleinverkaufs von Tabakwaren. Vom 7. Jänner 1942.

Auf Grund der Verordnung über den Warenverkehr vom 18. August 1939 (RGBl. I, S. 1430) in der Fassung der Verordnung vom 30. Oktober 1941 (RGBl. I, S. 679) und in Verbindung mit der Verordnung über die Verbrauchsregelung für lebenswichtige gewerbliche Erzeugnisse in der Fassung vom 25. November 1941 (RGBl. I, S. 731) wird angeordnet:

§ 1

Tabakwaren dürfen von Verkaufsstellen an Verbraucher nur gegen Kontrollkarte oder Kontrollausweis abgegeben und von ihnen bezogen werden.

§ 2

(1) Kontrollkarten werden auf Antrag ausgegeben an
1. männliche Personen, soweit sie das 18. Lebensjahr vollendet haben, und an männliche Wehrmachtangehörige ohne Rücksicht auf das Alter, mit Ausnahme der in Abs. 2 genannten Personen,
2. weibliche Personen, sofern sie das 25. Lebensjahr vollendet haben.
(2) Kontrollausweise werden ausgegeben an Fronturlauber der Wehrmacht und Kommandierte von Fronttruppenteilen sowie unter Beachtung der Altersbegrenzung des Abs. 1 dieses Paragraphen an Personen, die sich vorübergehend im deutschen Reichsgebiet aufhalten.

§ 3

Die Kontrollkarte und der Kontrollausweis berechtigen zum Einkauf von Tabakwaren in jeder Tabakverkaufsstelle des Reichsgebietes.

§ 4

Die Durchführung, insbesondere die Abgabe der Kontrollkarten und die Verkaufsregelung obliegt unter Aufsicht der zuständigen staatlichen Dienststellen der bezirklich-fachlichen Gliederungen der Organisation der gewerblichen Wirtschaft. Nähere Bestimmungen ergehen in einer besonderen Durchführungsanordnung.

§ 5

Zu widerhandlungen gegen diese Anordnung werden nach den §§ 10, 12 bis 15 der Verordnung über den Warenverkehr und den Strafvorschriften der Verordnung über Strafen und Strafverfahren bei Widerhandlungen gegen Vorschriften auf dem Gebiet der Bewirtschaftung bezugsbeschränkter Erzeugnisse (Verbrauchsregelung-Strafverordnung) in der Fassung vom 26. November 1941 (RGBl. I, S. 734) bestraft.

Die Inkraftsetzung dieser Anordnung wird den Landeswirtschaftsämtern übertragen. Sie hat unverzüglich, jedoch spätestens bis zum 15. Februar 1942 zu erfolgen.

Berlin, den 7. Jänner 1942. Der Reichswirtschaftsminister:
gez. Walther Funk

N A R E D B A

s katero se ureja prodaja tobaknih izdelkov na drobno

1. Spodaj natisnjena odredba državnega ministrstva za gospodarstvo z dne 7. januarja 1942, ki ureja prodajo tobaknih izdelkov na drobno (Deutscher Reichs- und Preuß-Staatsanzeiger Nr. 21 z dne 26. januarja 1942.), se uveljavi za Oberkrain z učinkom od 1. aprila 1942. Oddaja tobaknih izdelkov na potrošnike je od tega časa naprej dopustna le proti kontrolnim kartam in kontrolnim izkazom.

2. Prejemne odrezke za mesec februar in marec 1942, ki se še nahajajo na izdanih kartah za kadilce, morajo trafikanti o priliki prve predložitve karte odrezati, ne da bi za nje oddali kakšne tobakne izdelke.

V Klagenfurtu, dne 27. marca 1942. Načelnik civilne uprave:
podp. Rainer.

O D R E D B A

ki ureja prodajo tobaknih izdelkov na drobno z dne 7. januarja 1942.

Na temelju ukaza o blagovnem prometu z dne 18. avgusta 1939. (RGBl. I S. 1430) v besedilu ukaza z dne 30. oktobra 1941. (RGBl. I S. 679) in v zvezi z ukazom o ureditvi potrošnje za življenje važnih obratnih izdelkov v besedilu z dne 25. novembra 1941 (RGBl. I S. 731) ukazujem:

§ 1

Tobakne izdelke smejo prodajalci potrošnikom oddajati in ti jih smejo prejemati le proti kontrolnim kartam ali kontrolnim izkazom.

§ 2

Kontrolne karte dobijo po predlogu

1. Moške osebe, ki so dovršile 18. leto starosti in moški člani oborožene sile ne glede na starost, izvemši osebe, ki so navedene v drugem odstavku,
2. ženske osebe, ki so dovršile 25. leto starosti.
Kontrolne izkaze dobijo vsi frontni dopustniki oborožene sile in od frontnih četnih oddelkov ukazano dodeljene osebe, nadalje ob uvaževanju starostne omejitve iz odstavka 1. tega paragrafa, osebe, ki začasno bivajo na ozemlju nemške države.

§ 3

Kontrolna karta in kontrolni izkaz dajeta pravico nakupovati tobakne izdelke v vsaki tobakni prodajalnici državnega ozemlja.

§ 4

Okrajni strokovni oddelki organizacije obrtnega gospodarstva imajo pod nadzorstvom pristojnih državnih službenih mest izvršiti ta ukaz, zlasti oddajo kontrolnih kart in ureditev prodaje. Natančnejša določila bo vsebovala posebna izvršitvena odredba.

§ 5

Kršitve te odredbe bodo kaznovane po §§ 10, 12 do 15 ukaza o blagovnem prometu in kazenskih predpisih ukaza o kazni in kazenskem postopku zaradi kršitve predpisov na področju gospodarstva s proizvodi, katerih prejem je omejen (kazenska naredba glede ureditve potrošnje) v besedilu z dne 26. novembra 1941 (RGBl. I S. 734).

Uveljavljeno je te odredbe je prepuščeno deželni gospodarskim uradom. Izvršiti jo je nemudoma, najkasneje pa do 15. februarja 1942.

V Berlinu, dne 7. januarja 1942. Državni minister za gospodarstvo:
podp. Walther Funk.

Anordnung

über den Kennkartenzwang.

Auf Grund § 3 der Verordnung über die Einführung des Kennkartenrechts in Südkärnten vom 9. I. 1942 ordne ich an:

§ 1

Deutsche Staatsangehörige, deutsche Staatsangehörige auf Widerruf und Schutzangehörige, die das 15. Lebensjahr vollendet und ihren Wohnsitz oder dauernden Aufenthalt in Oberkrain haben, sind verpflichtet, sich auf amtliches Erfordern jederzeit durch die Kennkarte über ihre Person auszuweisen.

§ 2

Der Landrat bestimmt jeweils, welche Personengruppe zur Führung der Kennkarte verpflichtet ist und von welchem Zeitpunkt an die Verpflichtung besteht.

§ 3

Zu widerhandlungen werden gemäß § 13 der Verordnung über Kennkarten vom 22. Juli 1938 bestraft.

Klagenfurt, den 27. März 1942.

Der Chef der Zivilverwaltung:
gez. Rainer.

Zentralmatrikenamt in Krainburg.

Anträge auf Ausstellung von Geburts-, Heirats- und Sterbeurkunden, welche die Pfarren des Kreises Radmannsdorf betreffen, sind von nun an nicht mehr an das Zentralmatrikenamt in Krainburg, sondern »an den Landrat in Radmannsdorf, Kreissippenamt« zu richten.

Der Leiter des Zentralmatrikenamtes in Krainburg.

Zentralmatrikenamt in Krainburg.

Naročila za izstavo krstnih, poročnih in mrljskih listov v območju župnij okraja Radmannsdorf je treba odslej naslavljati na »Landrat in Radmannsdorf, Kreissippenamt« in ne več na »Zentralmatrikenamt in Krainburg«.

Der Leiter des Zentralmatrikenamtes in Krainburg.

Kreissparkasse Radmannsdorf

Hauptanstalt Radmannsdorf - Hauptzweigstelle Adling

Uebernahme von Einlagen auf Sparbuch und in laufender Rechnung. Unser Spargiroverkehr verbürgt Ihnen schnellste und billigste Ueberweisungsmöglichkeit. Darlehen gewähren wir gegen erstrangige Hypothek oder auf Wechsel. Wir beraten Sie gerne über das Bausparen sowie in allen Geldangelegenheiten.

Prevozujemo vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu. Naš promet v hranilnem žiru vam jamči za najhitrejšo in najcenejšo možnost nakazovanja. Posojila dajemo na hipoteke na prvem mestu ali na menice. Z nasveti glede štednje za nove stavbe, kakor tudi vseh drugih denarnih zadev smo vam radi volje na razpolago.

DAS SCHUHHAUS DER GÜTEN SCHUHE

F. Lichtl

Fußpflege
Strümpfe repassieren

KRAINBURG, SCHILLERSTRASSE NR. 12

Zahvala

Vsem, ki ste moja ljubljeno soprogo, gospo

Christine Batistitsch

spremili v tako velikem številu k večnemu počitku, darovali ogromno krasnih vencev in cvetja, ter jo v boleznih tolažili, ali na katerikoli način počastili njen spomin in meni lajšali bol ob tej bridki izgubi, izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo.

Wart-Krainburg, 7. IV. 1942.

Rafael Batistitsch.

Spezialhaus für Herrenmoden

Karl **Pickel**

Klagenfurt, Paradeisergasse 4, Ecke Domgasse 8 - Ruf 1245

Lichtspiele

Allgemeine Filmreuehand G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

ASSLING

- 12. IV. um 10 Uhr
Jugendvorstellung
Der Gipfelstürmer
- 12. IV. um 15.30 Uhr
- 13. IV. um 18.30 Uhr
- 14. IV. um 18.30 Uhr
Sommer, Sonne und Erika
Für Jugendliche zugelassen!
- 15. IV. um 15.30 Uhr
- 16. IV. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Der Gipfelstürmer
- 16. IV. um 18.30 Uhr
- 17. IV. um 18.30 Uhr
- 18. IV. um 15.30 und 18.30 Uhr
Die keusche Geliebte
Für Jugendliche nicht zugelassen!

DOMSCHALE

- 11. IV. um 18.30 Uhr
- 12. IV. um 16 und 18.30 Uhr
- 13. IV. um 18.30 Uhr
Gewitter im Mai
Für Jugendliche zugelassen!
- 15. IV. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Märchen und Fabeln
- 15. IV. um 18.30 Uhr
- 16. IV. um 18.30 Uhr
Wie konntest Du, Veronika?
Für Jugendliche nicht zugelassen!

KRAINBURG

- 12. IV. um 13.30 Uhr
- 13. IV. um 9.30 und 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Dornröschen
- 11. IV. um 19.30 Uhr
- 12. IV. um 16 und 19.30 Uhr
- 13. IV. um 19.30 Uhr
Die Kellnerin Anna
Für Jugendliche nicht zugelassen!
- 14. IV. um 19.30 Uhr
- 15. IV. um 19.30 Uhr
- 16. IV. um 19.30 Uhr
Leichte Kavallerie
Für Jugendliche nicht zugelassen!
- 17. IV. um 19.30 Uhr
13 Stühle
Für Jugendliche zugelassen!

LAAK

- 11. IV. um 19 Uhr
- 12. IV. um 13.30, 16 und 19 Uhr
Beates Flitterwochen
Für Jugendliche nicht zugelassen!
- 14. IV. um 19 Uhr
- 15. IV. um 19 Uhr
- 16. IV. um 19 Uhr
Das Mädchen von Fanö
Für Jugendliche nicht zugelassen!
- 15. IV. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Unser Kamerun

LITTAI

- 11. IV. um 19 Uhr
- 12. IV. um 16 und 19 Uhr
- 13. IV. um 19 Uhr
Annelie
- Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen
- 15. IV. um 15 Uhr
Jugendvorstellung
Großmacht Japan

- 15. IV. um 19 Uhr
- 16. IV. um 19 Uhr
Die Rothschilds
Für Jugendliche zugelassen!

MI E S S D O R F

- 11. IV. um 20 Uhr
- 12. IV. um 17.30 und 20 Uhr
Beates Flitterwochen
Für Jugendliche nicht zugelassen!

NEUMARKTL

- 11. IV. um 15.30 und 18.30 Uhr
- 12. IV. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
- 13. IV. um 18.30 Uhr
- 14. IV. um 18.30 Uhr
Meine Tochter lebt in Wien
Für Jugendliche nicht zugelassen!
- 15. IV. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Frieder und das Katherlieschen
- 15. IV. um 18.30 Uhr
- 16. IV. um 18.30 Uhr
- 17. IV. um 18.30 Uhr
Die unvollkommene Liebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!

S A I R A C H

- 11. IV. um 18.30 Uhr
- 12. IV. um 15.30 und 18.30 Uhr
Der Jäger vom Fall

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

S T E I N

- 11. IV. um 18.30 Uhr
- 12. IV. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
- 13. IV. um 18.30 Uhr
Meine Tochter lebt in Wien
Für Jugendliche nicht zugelassen!
- 15. IV. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Dornröschen
- 15. IV. um 18.30 Uhr
- 16. IV. um 18.30 Uhr
Das Jüngste Gericht
Für Jugendliche nicht zugelassen!

S T. V E I T

- 11. IV. um 18.30 Uhr
- 12. IV. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
- 13. IV. um 18.30 Uhr
- 14. IV. um 18.30 Uhr
Annelie

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

- 15. IV. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Unser Kamerun

- 15. IV. um 18.30 Uhr
- 16. IV. um 18.30 Uhr
- 17. IV. um 18.30 Uhr
Die Rothschilds
Für Jugendliche zugelassen!

V E L D E S

- 11. IV. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Frieder und das Katherlieschen
- 11. IV. um 18.30 Uhr
- 12. IV. um 13.30, 15.30 und 18.30 Uhr
Gewitter im Mai
Für Jugendliche zugelassen!
- 15. IV. um 18.30 Uhr
- 16. IV. um 18.30 Uhr
Die keusche Geliebte
Für Jugendliche nicht zugelassen!

W A R T

- 11. IV. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Tiergarten Südamerika
- 11. IV. um 19.30 Uhr
- 12. IV. um 13.30, 16 und 19.30 Uhr
Kora Terry
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Mali oglasi

Kupim

Star srebrn denar staro zlato, staro srebro, strn nakit itd. kupi vedno trgovina z urami in lepoticjem O. Habenicht Klagenfurt, Bahnhofstraße Nr. 24. — Nr. 27 Ank. Gen. A 41/3256 1491—7

Prodam

Pozor elektriki! Prodajam tridelno lestvo, 14 m razpetine. Naslov v podružnici Karaw. Bote Krainburg. 1575—6

Čeln (sandolin) brezhibenin dobro ohranjen kupim Ponudbe pod 2227 na Karawanken Bote, Klagenfurt

Mali fotografski aparat po možnosti LEICA takoj kupim. Ponudbe s ceno pod 2223 -7 na Karawanken Bote, Klagenfurt

Cerezan kvaša za žito in druga sredstva za uničevanje škodljivcev prodaja Franz Napolnik, trgovina z železom in barvami, skladišče apna in cements, Klagenfurt, Krefelderstrasse 9, telefon 3009 1465-6

Čepice za zatamnitev koles, avtomobilov in motociklov. Gummihaus Wiedner Klagenfurt, Bahnhofstr. Nr. 33. 1505-6

Menjam Zamenjam skoro nov 3 1/2 do 4 PS močan istosmerni motor takoj za dobro ohranjen pravilivček (brek). Ponudbe na Karaw. Bote, Krainburg, pod šilro „Oberkrainerwagen“.

Službo dobi žimetska služkinja dobi službo. Biri mora zdrava in poštena ter vajena živine in dela na polju. Ponudbe na Karawanken Bote, Krainburg pod StainostvWohelnu 1561-1

Gospodinsko pomočnik, staro 17 do 26 let, za vsa hišna dela, iščem takoj. Zmožne vsaj nekoliko nemščine imajo prednost. Ponudbe s sliko na Hotel Belzian, Hl. Kreuz, P. Assling. 1574-1

Ženitve Gospod srednjih let, javni uradnik, želi spoznati gospodično, ki ima hišo ali nekaj posestva v svrhu ženitve. Ponudbe s

sliko poslati; Srečna bodočnost — Karawanken Bote, Krainburg. 1564-21

Beklela in vdove kje ste? Osamljen Oberkrainer si želi tovarišice in čaka na Vaš odgovor. Pišite pod „Sin platin“ na Karaw. Bote, Krainburg. 1560-21

Poznanstva želi z dobroznanim upokojencem posestnika, vdova. Ženitev ni izključena. Le „sveži“ naj pošljejo ponudbe na upravo Karaw. Bote Krainburg pod „Sama“. 1578-21

Izgubljeno Dne 31. marca sem izgubil od žel. postaje Krainburg do Krainburga 2 aluminijasti merl od Esso - hencinskega voza, od katerih je ena kazala 2160 litrov, druga 940 litrov. Pošten najditelj se naproša, da isti odda proti nagradi na Tankstelle Gorjanz v Krainburgu. 1559-22

Razno Kar je Vam nemoogoče, to premore „Mali oglas“ Desettisočem pove, kaj Vi hočete!

Kdo je lastnik lepega prstana? „Mali oglas“ nam pove, kdo ga je izgubil!

Alle Gewebe nachträglich wasserabweisend durch Impragnol

Heilmann Impragnol

In Sportgeschäften, und Drogerien zu haben

Bronchien und Luftröhre

Leiden durch Hustenreiz, Verschleimung oder Atembeschwerden an, das etwas nicht in Ordnung ist. Luftrohrkatarrh, hartnäckige Bronchitis, chronische Verschleimung, quälender Husten und Asthma werden seit Jahren mit Dr. Boesler-Tabletten, auch in alten Fällen, erfolgreich bekämpft. Dies befähigen die diesen vorliegenden oft geraden breiteren Bronchien von Staub und Keimen. Dr. Boesler-Tabletten sind ein unschätzbliches Heilmittel. Enthält 7 wertvolle Wirkstoffe. Erhältlich in allen Apotheken, Reinigt, beruhigt und trägt das angegriffene Bronchiengewebe. In Apotheken A 131 und 524. Interessante Broschüre kostenlos durch MEDOPHARM, München 62/N

Nuß-, Ahorn- und Kirschrundhölzer

kauft

Gebrüder Mostögl

FURNIERWERK

WIEN XII/82

Murlingengasse 21

Karawanken Bote spada v vsako hišo v Oberkrainul

Starke Nerven Schaffenskraft Lebensfreude

Wenn Ihre Nerven rasch auslassen, die allgemeine Leistungskraft zurückgeht, Sie unter Nervosität, leichter Erregbarkeit, Unempfindlichkeit, Arbeitsunlust, leichter Anfälligkeit gegenüber Erkrankungen usw. leiden — dann sollten auch Sie die vitaminhaltige Zell- und Nervennahrung

7. Deutsche Reichs-Lotterie

Reichste Gewinne

6 zu 500000

3 zu 300000

3 zu 200000

18 zu 100000

und besonders viele Mitteltreffer können auch Sie gewinnen

PROKOPP

Staatliche Lotterie-Einnahme

Wien VI, Mariahilferstr. 29

Lospreise: Reichsmark je Klasse 1/3, 3.- 1/4, 6.- 1/5, 24.-

Ziehung 17. und 18. April

Elektromotoren Geräte BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von F. Czernowsky

Elektromeister - Klagenfurt

Vigopan

nehmen. Enthält neben Lecithin und anderen bewährten Nervenaufbaustoffen das nervenstärkende Vitamin B₁ und das leistungssteigernde Vitamin C, beide in reiner Form. — 60 Tabletten M. 235 in Apotheken. Farbige illustrierte Broschüre „Freude am Leben“ kostenlos durch MEDOPHARM, München 62/W.

Großhandel in Textil, Bekleidung, Kurzwaren und Galanterie

M. u. R. SCHAUTZER

Klagenfurt

Adolf-Hitler-Platz

Baumwollspinnerei u. Weberei Neumarktl

Ed. Glanzmann & And. Gassner

Spinnerei, Weberei, Garnfärberei u. Bleiche, Stückbleiche und Appretur

Zahvala

Vsem, ki ste hodili kropit in spremili izmučeno telo mojega brata, našega dragega

Antona Jabornegga

Edler von Altenfels

poslednjega svojega imena iz Neumarktla, na njegovi zadnji poti, bodi izrečena tem potom iskrena zahvala.

Lom, Neumarktl, v aprilu 1942.

Edina sestra ter rodbina Primoschitscheva.

Zahvala

Vsem, ki so spremili našo predobro mamo, staro mamo, gospo

Mario Petschnik

na njeni zadnji poti, in za vse izraze sožalja izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo.

Krainburg, 8. 4. 1942.

Zalujoče rodbine:
Petschnik, Wranek, Fister.